7/3950/198 -3-

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300- 614
Konu : Yazılı Soru Önergesi

6714 17 MAYIS 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) TBMM Başkanlığı'nın 06.04.2001 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3950-9723/23135 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 14.03.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-461-6/1760 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve kendileri adına Sayın M. Cumhur ERSÜMER tarafından cevaplandırılması tensip edilen, 7/3950-9723 esas no.lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 98. Maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sümer ORAL
Maliye Bakanı ve
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Vekili

EKLER :
Ek-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sayın H. Hüsamettin ÖZKAN)

7/3950 -4-
199

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/3950-9723)

Sorular 1,2,3,4:

Yazılı basında; Manavgat Irmağı İsrail'e satılıyor başlığıyla manşetten bir haber yayınlanmıştır.

Haberde; Manavgat Irmağının, önce suyunun satılmasına ilişkin görüşmeler yapıldığı, İsrail'in ise su konusunda Türkiye'ye bağımlı kalacağı endişesi ile Manavgat suyunun 40 yıllığına kendilerine tahsis edilmesini istediği, ancak, Türkiye'nin bu durumu, stratejik bakımdan sakıncalı görerek, reddettiği belirtilmektedir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu son ekonomik krizle birlikte, İsrail makamları söz konusu taleplerini tekrarladıkları, ancak bu defa, sadece su talebi ile sınırlı kalmayıp, 80 km.lik Manavgat Irmağının kaynağına kadar, sağlı sollu 2 km.lik arazi şeridinin de, suyun güvenliği ve temizliği gerekçesiyle talep ettikleri iddia edilmektedir. Bu talebin, Bakanlığınız tarafından İsrail ile görüşülmesi için, Nisan sonuna randevu verildiği ifade edilmektedir. Bunun yanında, İngiltere'de aylık yayın yapan, "The middle east" dergisinde konuya ilişkin ayrıca bir haber yayınlanmış olduğu verilen bilgiler arasındadır.

1- İddia edildiği gibi, İsrail ile bir anlaşma yapılması söz konusu mudur? Söz konusu değilse, İngiltere'de aylık yayın yapan "The Middle East" dergisinde, "Türkiye, müttefiki İsrail'e su satmak üzere, benzeri görülmemiş bir anlaşma görüşmesi yapıyor" şeklinde ki haberi nasıl değerlendiriyorsunuz?

2- Ülkemizin kuraklıkla karşı karşıya olduğu bu dönemde ve İsrail'in talepleri doğrultusunda söz konusu, su anlaşmasının yapılması, ülkenin kendi kaynaklarını kullanmasına bir engel teşkil etmeyecek midir? Bu da ülkemize yapılacak en büyük kötülük anlamına gelmeyecek midir?

3- İsrail'in GAP bölgesindeki girişimleri ve Manavgat Irmağı ile ilgili anlaşma atağı, hayallerindeki Arz-ı mevud/(Vadedilmiş topraklar)'a yerleşme projeleri için bir adım teşkil etmeyecek midir? Bu konudaki tarihsel bilgiler ve belgeler bizim daha uyanık olmamızı gerektirmez mi?

4- Ayrıca İsrail ile yapılacak Manavgat Irmağı su anlaşması, Orta Doğuda ki kardeş Müslüman ülkelerle olan sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkilerimizin zayıflaması ve hatta koparılması anlamına gelmeyecek midir?

Cevaplar 1,2,3,4 :

Manavgat Irmağından İçme ve Kullanma Suyu Temini Projesi 08.08.1990 tarih, 90/750 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden hayata geçirilmiş olup, Kararnamenin eki 08.08.1990 tarih, 09/T-68 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı'nda açıkça belirtildiği şekilde "Ülkemizin ve dış ülkelerin içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarının karşılanması" amacına yönelik olarak geliştirilmiş bulunmaktadır.

2000 yılında kabulü yapılarak işletmeye hazır hale gelen tesis ile 250 000 m^3'ü arıtılmış halde ve 250 000 m^3'ü ham su olarak denizden tankerlere yüklenerek taşımaya hazır hale getirilecektir.

1- İsrail heyeti ile yapılan görüşmeler neticesinde mutabakat sağlanamadığı için üzerinde anlaşılan bir metin de bulunmamaktadır.

2- Böyle bir durum kesinlikle söz konusu değildir. Manavgat Irmağının debisi yıllık 4,7 milyar m^3 olup, bu suyun sadece denize dökülen 180 milyon m^3'ü söz konusu tesis vasıtasıyla kullanılacak olup bu değer toplam debinin %3,8'ine tekabül etmektedir. İsrail heyeti ise yılda sadece 50 milyon m^3 su talep etmektedir.

3- İsrail iki yıldan bu yana ciddi kuraklık tehlikesiyle karşı karşıyadır. Taleplerinin su ihtiyaçlarının bir bölümünü karşılamak amacıyla olduğu düşünülmektedir.

4- İkinci soru cevabından da anlaşılacağı üzere suyun bir bolümü İsrail tarafından talep edilmektedir. Daha önce Ürdün ve Libya'da talepte bulunmuşlar ancak ısrarlı olmamışlardır. Talep edilmesi halinde görüşmelere devam edilebilir.